

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 67321173; fakss: 67321049)

Atzinums Nr. 7 par dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē "Pērtnieki" Rēzeknes rajona Sakstagala pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu

Derīgs līdz 2012.gada 15.aprīlim.

Paredzētās darbības ierosinātājs - SIA "Vlakon", reģistrācijas Nr.42403008866, adrese: Pļavu ielā 1, Viļānos, LV – 4650.

Noslēguma ziņojuma izstrādātājs - SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment", reģistrācijas Nr.40003374818, adrese: Skolas ielā 10 - 8, Rīgā, LV – 1010.

Pamatojoties uz 2009.gada 11.martā Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē "Pērtnieki" Rēzeknes rajona Sakstagala pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu, tika uzsākta atzinuma sagatavošanas un izdošanas procedūra saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 19.pantu.

- 1. Paredzētās darbības nosaukums** - dolomīta ieguve derīgo izrakteņu atradnē "Pērtnieki".
- 2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta** - daļēji izmantotā dolomīta atradnē "Pērtnieki" Rēzeknes rajona Sakstagala pagastā SIA "Vlakon" piederošajos zemes īpašumos "Dolomīts 3" (kadastra Nr.78860010231), "Pirmās Mežmalas" (kadastra Nr.78860010017), "Priedītes" (kadastra Nr.78860010026, 78860010027, 78860010028), "Priežu Sili" (kadastra Nr.78860010091), "Rūķīši 2" (kadastra Nr.78860010194), "Dolomīts" (kadastra Nr.78860010158) un "Dolomīts 1" (kadastra Nr.78860010196, 78860010197).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums.

Ietekmes uz vidi novērtējums SIA "Vlakon" plānotajai dolomīta ieguvei atradnē "Pērtnieki" tika uzsākts 2007.gada 18.septembrī, kad Vides pārraudzības valsts birojs, izskatot Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu, pieņēma lēmumu Nr.462 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu paredzētajai darbībai, pamatojoties uz likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4., 11., 13.pantu, 14.panta (1) daļu un šā likuma 1.pielikuma "Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams" 25. un 30.punktu.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā sniegta informācija, ka atradnē "Pērtnieki" - plānotās darbības teritorijā – daļēji jau agrāk ir notikusi dolomīta ieguve, kas 1992.gadā tika pārtraukta un izstrādātie nogabali tika appludināti, izveidojot ūdenstilpes. 2004.gadā dolomīta ieguve tika atjaunota un atradnes dienvidu daļā turpinās arī šobrīd, tur pie autoceļa V588 Subinaite – Rikava ir izvietotas arī karjera apsaimniekotāju mehāniskās darbnīcas, administratīvās un tehniskās ēkas. Daļu izstrādāto appludināto nogabalu patlaban zivsaimniecībai izmanto SIA "Forele LV", kas audzē stores, arktiskās palijas, samus, foreles, karpas un karūsas, bet pie viena ir ierīkota peldvieta un darbojas pirts – viesu māja "Pērtnieki". Tā kā šie objekti atrodas paredzētās darbības teritorijā, tad, atbilstoši ziņojumā norādītajam, uzsākot karjera izstrādi SIA "Forele LV" un pirts – viesu mājas "Pērtnieki" atrašanās vietās, to darbība būs jāpārtrauc. Atbilstoši 2003.gada 4.septembrī apstiprinātajam Sakstagala pagasta teritorijas plānojumam dolomīta atradnes "Pērtnieki" teritorijai noteiktā (atļautā) izmantošana ir dolomīta atradne un mežu teritorija.

Karjera paplašināšanai paredzētā teritorija izvietota Sakstagala pagasta ziemeļu daļā. Tā robežojas ar Rikavas, Kantinieku un Viļānu pagastu teritorijām, bet aptuveni 2,2 km uz dienvidiem no tās atrodas arī Sokolku pagasts. Dolomīta ieguvei paredzētā teritorija izvietota aptuveni 5,5 km uz ziemeļaustrumiem no Viļānu pilsētas un aptuveni 2 km no valsts galvenā autoceļa A12 Jēkabpils – Rēzekne – Ludza – Krievijas robeža (Terehova). Rietumu daļā paredzētās darbības teritorijai piekļaujas plašas lauksaimniecībā izmantojamās zemes un mežu masīvs, ko norobežo meliorācijas grāvis, savukārt austrumos tek Rēzeknes upe, kuras otrā krastā atrodas lauksaimniecības zemes. Uz Rēzeknes upes lejpus karjera teritorijas ir atjaunotās Rikavas hidroelektrostacijas ūdenskrātuve. Saskaņā ar ziņojumam pievienoto Lauku atbalsta dienesta Austrumlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes 2009.gada 26.februāra vēstulē Nr.1.1-11/301 sniegto informāciju, paredzētās darbības teritorijas ziemeļos zemesgabals "Dolomīts 1" (kadastra Nr. 78860010197) robežojas ar valsts nozīmes ūdensnoteku Rēzekne un zemesgabals "Pirmās Mežmalas" (kadastra Nr.78860010017) robežojas ar kontūrgrāvi K-7 (meliorācijas objekts Nr.647) un blakus piegulošā teritorija ir meliorēta. Zemesgabals "Dolomīts 3" (kadastra Nr.78860010231) ir daļēji meliorēts. Vietām tas robežojas, bet ziemeļu daļā to šķērso valsts nozīmes ūdensnoteka N-III (ŪSIK kods 428532:01). Šim zemes gabalam piegulošās platības (ūdensnotekas N-III pretējā krastā) ir meliorētas. Ūdensnoteka N-III nodrošina ūdens uztveri un novadīšanu no lauksaimniecībā izmantojamās zemes (kopumā 1350 ha platībā) nosusināšanas sistēmām. Vēstulē norādīts, ka SIA "Vlakon", veicot plānoto darbību, jānodrošina Aizsargjoslu likuma prasību ievērošana attiecībā uz meliorācijas būvēm un ierīcēm, kā arī jānodrošina, lai netiktu iespaidots ūdens režīms blakus esošajās teritorijās. Līdz ar to, ja meliorācijas būvju teritorijā ir plānota dolomīta ieguve, pirms tās obligāti jāizstrādā un jārealizē meliorācijas sistēmu pārveides projekts.

Ziņojumā norādīts, ka dienvidos ieguvei paredzētajai teritorijai piekļaujas meža masīvs. Arī dolomīta ieguvei paredzētos zemesgabalus patlaban aizņem meža un lauksaimniecības zemes. Atbilstoši ziņojumā sniegtajai informācijai karjera paplašināšanai paredzētā teritorija dabā tika apsekota 2008.gada septembrī. Zemesgabalos mežu platības pamatā veido priežu un egļu damaksņi. Lielākoties audzes ir 60 - 75 gadus vecas. Kā norādīts ziņojumā, visi ir neaprobežotas mežsaimnieciskās darbības meži. Teritorijā ietilpstošās lauksaimniecības zemes pašlaik netiek apsaimniekotas. Teritorijas ziemeļu daļa un Rēzeknes upes paliene ir purvainas. Ziņojumā norādīts, ka paredzētās darbības teritorija no bioloģiskās daudzveidības viedokļa ir mazvērtīga. Tā neatrodas ainaviski nozīmīgā teritorijā un teritorijā ainavas vērtība ir zema, jo dolomīta ieguve šeit jau notiek aptuveni 40 gadus. Paredzētās darbības vieta ir labi pārredzama no tuvākajām viensētām. Īpaši aizsargājamas sugas un biotopi šajās teritorijās nav konstatēti. Teritoriju šķērso autoceļš V588 Subinaite – Pērtņieki - Dūņukrogs, kā arī nelieli karjera iekšējie ceļi.

Tuvākās dzīvojamās apbūves teritorijas - "Babrovki" atrodas aptuveni 70 m attālumā uz ziemeļiem, bet "Piertņieki" aptuveni 270 m attālumā uz austrumiem no karjera robežas. Dolomīta ieguvei paredzētās teritorijas apkārtnē ir vairākas lielfermas - aptuveni 1,3 km uz ziemeļrietumiem AS "Viļānu selekcijas un izmēģinājumu stacija" jaunlopu ferma "Privši", divas slaucamo govju fermas otrpus Rēzeknes upei attiecīgi 0,8 un 1,9 km attālumā uz dienvidiem pie ceļa Liuža - Jaunrikava, aptuveni 5,5 km uz dienvidaustrumiem Kantinieku pagastā SIA "Kantinieku bekons" cūku komplekss. Aptuveni 2,5 km rādiusā ap dolomītu atradni atrodas z/s "Pīlādži" Rikavas pagastā, kas nodarbojas ar bioloģisko lauksaimniecību un biškopību, un z/s "Laukmaļi" Rikavas pagastā.

Ziņojumā norādīts, ka esošā karjera teritorija ar dolomīta šķembu ražotni atrodas tiešā Pērtņieku kapsētas tuvumā, kurā joprojām tiek veikti apbedījumi. Šai kapsētai Sakstagala teritorijas plānojumā noteikta 300 m aizsargjosla, kas daļēji ietilpst arī plānotā karjera dienvidu daļā. Aptuveni 1,2 km attālumā uz dienvidiem no plānotā karjera teritorijas atrodas valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Subinaites senkapi (Kara kapi), aptuveni 700 m attālumā - aizsargājams dabas objekts - Kromultēnu akmens, aptuveni 1 km attālumā uz ziemeļiem - Privšu kapsēta.

Aptuveni 8 km uz dienvidiem no ieguvei paredzētās teritorijas Sakstagala pagastā atrodas Zaikovas purvs (zemais), aptuveni 3,5 km uz austrumiem Rikavas pagastā – Pauru purvs (zemais), aptuveni 5 līdz 6 km uz dienvidiem – Strupuļu purvs un uz dienvidrietumiem – Viļānu purvs.

Atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā iekļautajai informācijai, potenciālā karjera tuvumā nav īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, mikroliegumu un īpaši aizsargājamo sugu atradņu, kā arī Latvijas "NATURA 2000" Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija, kas ir arī Latvijas "NATURA 2000" Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija, dabas liegums "Lubānas un Sūļagala purvs" atrodas aptuveni 13 km uz ziemeļrietumiem no karjera teritorijas.

SIA "Vlakon" plāno paplašināt dolomīta ieguvu aptuveni 124,5 ha lielā platībā līdz 23,3 m dziļumam. Derīgo slāņkopu veido Daugavas svītas dolomīts, kura slāņa biezums ir 8,7 līdz 21,3 m. Plānotās atradnes rajonā zemes virspusē konstatēti purva nogulumi, limnoglaciālie un aluviālie nogulumi ar tiem piesaistītiem kvartāra gruntsūdens horizontiem. Segkārtas biezums ir 1,5 līdz 10,9 m un to veido augsne, atsevišķās vietās kūdra (līdz 2 m) un kūdraina smilts, aleirīts, morēnas mālsmilts un smilšmāls, mālains dolomīts. Starpkārtas biezums starp derīgajiem slāņiem ir 0,4 līdz 1,7 m un to veido mālains dolomīts. Noņemto augsnes virskārtu paredzēts izvietot gar karjera ziemeļu robežu, veidojot valni, kas samazinās trokšņu un putekļu izplatību dzīvojamo māju teritorijas virzienā. Dolomīta iegula ir arī zem gruntsūdens līmeņa, kas iegul 2,0 līdz 15,0 m no zemes virsmas. Teritorijas apkārtnē raksturīgs līdzens reljefs ar nelieliem lēzeniem pauguriem. Zemes virsmas atzīmes atradnes teritorijā mainās no 107 m v.j.l. līdz 110 m v.j.l. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka dolomīta ieguvu plānots veikt ar irdināšanas metodi, izmantojot ekskavatora kausu vai hidroāmuru, bet gadījumos, kad dolomīta slāņa cietība neļaus to iegūt ar irdināšanas metodi, paredzēts pielietot arī spridzināšanas metodi, izmantojot dinamītu vai trotilu. Dolomīta ieguve paredzēta 3 līdz 4 kāplēs ar kāples augstumu 5 - 6 m virs un zem gruntsūdens līmeņa. Pirms dolomīta ieguves paredzēts izveidot kanālu sistēmu gruntsūdens savākšanai un novadīšanai no ieguves laukuma. Iegūto dolomītu ar kravas automašīnām paredzēts nogādāt līdz apstrādes – drupināšanas, šķirošanas un skalošanas iekārtām esošā karjera teritorijā, arī krautnes paredzēts veidot esošā karjera teritorijā. Iegūtais dolomīts ar kravas automašīnām (5 automašīnas) tiks nogādāts līdz drupināšanas iekārtai un šķirošanas iekārtai. Drupināšanas – šķirošanas iekārtās šķembas paredzēts sadalīt frakcijās, kuru izmērs 50-70 mm, 32-50 mm un 16-32 mm. Savukārt šķembas, kuru izmērs mazāks par 16 mm, paredzēts apstrādāt mazgāšanas – šķirošanas iekārtā, atdalot māla daļiņas un sašķirot šķembas 8-16 mm, 5-8 mm, 2-5 mm un 0-2 mm frakcijās. Tiek plānots maksimāli saražot līdz 500000 m³ vai 1,43 miljonu tonnu (blīvums 2,85 t/m³) šķembu gadā. Ziņojumā norādīts, ka, ņemot vērā apstiprinātos N kategorijas dolomīta krājumus 30,4 milj.m³, ieguvu var veikt aptuveni 60 gadus. Dolomīta ieguve paredzēta pakāpeniski, izstrādājot laukumus 10 ha platībā, sākot no teritorijas austrumu malas gar valsts 2.šķiras autoceļu V588 Subinaite – Pērtņieki - Dūņukrogs. Izstrādājot karjeru ar soli 10 ha, paredzams, ka diennaktī tiks atsūkņēti līdz 79 tūkst. m³ ūdens (palielinoties karjera platībai un dziļumam – līdz 179 tūkst. m³ diennaktī), no tiem 2,2 tūkst. m³ dienā izmantos šķembu mazgāšanai. Atsūkņēto ūdeņu novadīšanai paredzēts izveidot 13 savstarpēji saistītu dīķu, kuru kopējais tilpums, kā norādīts ziņojumā, nodrošinās līdz 4 diennaktīm ilgu novadāmo ūdeņu nostādināšanu, suspendēto vielu izgulsnēšanai. Starp dīķiem paredzēts izveidot 5 m platus dambjus ar virsmas atzīmi +107,75 m. Karjera teritoriju ar nosēddīķiem paredzēts savienot ar pievedkanālu, pa kuru karjerā atsūkņētie ūdeņi tiks pārsūkņēti. Savukārt nosēddīķus ar Rēzeknes upi savienos atvadkanāls, pa kuru attīrītos ūdeņus tālāk novadīs Rēzeknes upē.

Saimnieciskās darbības nodrošināšanai karjera teritorijā paredzētas divas ūdensapgādes sistēmas - dzeramā ūdens apgāde 1 m³ diennaktī paredzēta no urbuma, bet šķembu mazgāšanai paredzēts izmantot no karjera atsūkņēto ūdeni. Savukārt sadzīves notekūdeņus paredzēts savākt krājrezervuāros, bet šķembu šķirošanas un mazgāšanas kompleksa notekūdeņus paredzēts novadīt nosēddīķu sistēmā. Elektroenerģijas piegādi paredzēts nodrošināt, izbūvējot elektropārvades atzara līniju no esošās elektrolīnijas. Smalkās dolomītu frakcijas nosēdumi uzkrāsies karjera ūdeņu dīķos, kur tie arī tiks

atstāti, veicot teritorijas rekultivāciju (nolīdzinot teritoriju). Ja kādu no dīķiem turpmāk saglabās izmantošanai zivsaimniecībai, tad nosēdumus no tā pārsūknēs aizbēršanai paredzētajos dīķos. Par karjera izstrādē izmantojamās tehnikas remontu un tehnisko apkopi ir paredzēts noslēgt līgumus ar servisa uzņēmumiem, kas arī nodrošina remonta darbu laikā radušos atkritumu savākšanu un nodošanu apsaimniekošanai. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanai paredzēts izvietot konteinerus, kā arī noslēgt līgumu ar reģionālo atkritumu apsaimniekošanas organizāciju par to regulāru izvešanu.

Karjera izstrāde un iegūtā materiāla izvešana ir paredzēta laika periodā no aprīļa līdz novembrim (8 mēneši), tikai darba dienās no plkst.7.00 līdz 19.00. Drupināšanas – šķirošanas iekārtas paredzēts darbināt 2100 stundas gadā (12 stundas dienā). Platība, kurā tiks uzglabātas šķembas, plānota aptuveni 2,8 ha liela. Saražotās produkcijas transportēšana paredzēta pa autoceļu V588 Subinaite – Pērtņieki – Dūņukrogs, kas šķērsos karjera teritoriju, līdz autoceļam A12 Subinaites virzienā. Tālāk pa autoceļu A12 dolomīta šķembas, atkarībā no klientu pieprasījuma, tiks transportētas Jēkabpils vai Rēzeknes virzienā. Prognozētā satiksmes intensitāte uz V588 ir 110 smagie un 9 viegie automobiļi stundā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā sniegta informācija, ka autoceļa V588 aptuveni 2 km līdz A12 pieslēgumam, pa kuru plānota kravu transportēšana, izbūvēts ar asfaltsegumu NP10,5. Savukārt posmā no karjera līdz Dūņukrogam (pieslēgumam autoceļam V561 Gaigalava – Viļāni) V588 aptuveni 3 km garā posmā izbūvēts ar NP9,5. Autoceļa V588 tehniskie parametri atbilst paredzētajai satiksmes intensitātei. Vienlaikus ziņojumā norādīts, ka karjera iekšējiem ceļiem būs jāveic asfaltbetona seguma regulāra tīrīšana vai jāizbūvē jauns segums, lai nodrošinātu izbraucamo automobiļu riteņu attīrīšanos pirms izbraukšanas uz autoceļa V588. Autoceļa V588 Subinaite – Pērtņieki – Dūņukrogs tiešā tuvumā atrodas Pērtņieku un Subinaites ciemu viensētas.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā iekļautie gaisu piesārņojošie vielu izkliedes aprēķini, lai novērtētu cieto daļiņu PM_{10} ietekmi no karjera izstrādes, liecina, ka diennakts koncentrācijas robežvērtības ($50 \mu g/m^3$) pārsniegumi tiek prognozēti tikai dolomīta ieguves un glabāšanas vietās, arī gada vidējās vērtības ($20 \mu g/m^3$) pārsniegumi tiek prognozēti tikai karjera teritorijā. Iespējamais trokšņa izplatības novērtējums liecina, ka L_{diena} robežlieluma pārsnieguma izplatība paredzama aptuveni 100 m attālumā ap trokšņa avotu. Līdz ar to L_{diena} robežlielums netiks pārsniegts ne "Babrovku", ne "Piertņiku" dzīvojamās apbūves teritorijās. Neraugoties uz to, vietās, kur koncentrēsies izstrādes darbi, ziņojumā rekomendēts veidot uzbērumus dzīvojamo ēku pusē, lai pēc iespējas samazinātu trokšņa ietekmi. Lai novērtētu plānotās autotransporta plūsmas radīto ietekmi uz gaisa kvalitāti, tika modelētas oglekļa oksīda, cieto daļiņu PM_{10} un slāpekļa dioksīda iespējamās koncentrācijas. Izkliedes modelēšanas aprēķini liecina, ka spēkā esošajos normatīvos noteiktās robežvērtības cietajām daļiņām, oglekļa oksīdam un slāpekļa dioksīdam uz ceļa un tā tiešā tuvumā netiks pārsniegtas, izņemot slāpekļa dioksīda gada vidējo koncentrāciju, kurai robežlieluma pārsniegums tiek prognozēts uz ceļa brauktuves.

Iespējamā autoceļu trokšņa emisija ziņojumā ir vērtēta autoceļa V588 (līdz savienojumam ar A12) un A12 posmā no P85 līdz A15. Esošo kopējo trokšņa L_{diena} robežlieluma pārsniegums ir aptuveni 290 m attālumā uz austrumiem no autoceļa V588 posma Subinaite – Pērtņieki un aptuveni 320 m attālumā uz austrumiem no karjera

iekšējiem ceļiem, pārsniegumu zonā ietverot viensētas "Piertnīki" teritoriju. Rietumu virzienā no autoceļa V588, L_{diena} robežlieluma pārsnieguma izplatība nesasniedz viensētas "Babrovki" teritoriju. Vairākas viensētas uz austrumiem no V588 līdz 250 m attālumā jau šobrīd atrodas trokšņa ietekmes zonā. Apbūves teritorijas, kas atrodas līdz 460 m no A12, arī ir trokšņa pārsnieguma zonā. Palielinoties transporta plūsmai, trokšņa L_{diena} robežlieluma pārsniegumi tiek prognozēti līdz 80 m attālumā no V588 Rikavas virzienā, salīdzinot ar esošo situāciju, tas palielināsies aptuveni par 20 m, taču nesasnies māju "Babrovki" teritoriju. Savukārt Subinaites virzienā, L_{diena} robežlieluma pārsniegumi tiek prognozēti līdz 600 m attālumā no V588. Palielinoties satiksmes intensitātei uz autoceļa A12, trokšņa L_{diena} robežlieluma pārsniegumu zona palielināsies par 150 - 190 m dienvidu virzienā un aptuveni par 250 m ziemeļu virzienā, sasniedzot līdz 730 m attālumu no A12. Līdz ar to ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā ir ietverti pasākumi, kas jāveic trokšņa samazināšanai dzīvojamai apbūvei - esošo logu nomaina fasādēm, kas vērstas pret trokšņa avotu, ar logiem, kam piemīt labākas troksni izolējošas īpašības un prettrokšņa ekrānu izvietojumu gar autoceļa V588 esošajām viensētām. Savukārt pasākumi trokšņa mazināšanai V588 un A12 krustojuma apkārtnē jāveic sadarbībā ar VAS "Latvijas Valsts ceļi".

Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros tika veikta pieteces karjerā un karjera ūdens atsūkņēšanas rezultātā veidojošās depresijas piltuves hidroģeoloģiskā datormodelēšana. Tā parāda gan depresijas piltuves iespējamo konfigurāciju, gan iespējamās ūdens līmeņu pazeminājumus Daugavas un Pļaviņu ūdens horizontos. Hidroģeoloģiskajā modelēšanā apskatīti vairāki scenāriji: tiek izstrādāts 10 ha liels un 23,2 m dziļš karjers teritorijas austrumu vai rietumu daļā, vai arī izstrādāts 180 ha liels un 23,3 m dziļš karjers visā teritorijā. Ziņojumā norādīts, ka Rēzeknes upe un Maltas upe ir Daugavas ūdens horizonta plūsmas robežšķirtne, kas ierobežos depresijas piltuves attīstību no karjera ziemeļaustrumu un dienvidrietumu virzienā. Izstrādājot 10 ha lielu un 23,2 m dziļu karjeru teritorijas austrumu daļā, līdz 1 km attālumā no tā Daugavas un Pļaviņu ūdens horizontu līmeņu pazeminājums tiek prognozēts attiecīgi 5 līdz 3 m un 2 m, līdz 2 km attālumā attiecīgi līdz 1 m un 1 m, bet līdz 4 km attālumā attiecīgi līdz 0,5 m un 0,5 m. Izstrādājot 10 ha lielu un 23,2 m dziļu karjeru teritorijas rietumu daļā, līdz 1 km attālumā no tā Daugavas un Pļaviņu ūdens horizontu līmeņu pazeminājums tiek prognozēts attiecīgi 7 līdz 6 m un 4 m, līdz 2 km attālumā attiecīgi līdz 4 m un 3 m, līdz 3 km attālumā attiecīgi līdz 2 m un 2 m, bet līdz 6 km attālumā abos horizontos no 1 m līdz 0,5 m. Izstrādājot karjeru līdz 23,3 m dziļumam un tā platībai palielinoties līdz 180 ha, depresijas piltuves prognozētais rādiuss Daugavas un Pļaviņu ūdens horizontā var sasniegt 5 līdz 9 km. Karjera teritorijā Daugavas ūdens horizontā līmenis var pazemināties līdz karjera izstrādes atzīmei (maksimums par 23 m), bet Pļaviņu ūdens horizontā – par 9 m, līdz 1 km attālumā no tā Daugavas un Pļaviņu ūdens horizontu līmeņu pazeminājums tiek prognozēts attiecīgi no 18 m līdz 7 m un 8 līdz 6 m, līdz 2 km attālumā abos horizontos līdz 4 m, līdz 4 km attālumā abos horizontos līdz 2 m, bet līdz 8 km attālumā abos horizontos līdz 0,5 m. Ziņojumā ir iekļauta informācija par depresijas piltuves zonā esošajiem reģistrētajiem 15 urbumiem un prognozēto ūdens līmeņa pazeminājumu tajos. Atbilstoši ziņojumā prognozētajam urbumu, kuru izmanto piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība "Viļāni", būs jāaizstāj ar jaunu. Savukārt citiem, iespējams, būs jāveic tīrīšana un jāpalielina dziļsūkņa uzstādīšanas dziļums. Tiek prognozēts, ka karjerā atsūkņējamā ūdens rezultātā ietekmes zonā samazināsies pieejamo pazemes resursu apjoms, kas jāņem vērā, plānojot karjera apkārtnē jaunas

ražotnes, kam nepieciešams liels ūdens patēriņš. Iespējamās depresijas piltuves zonā atrodas vairāku apdzīvotu vietu – ciemu ūdensapgādes urbumi Rikavā, Uljanovā, Jaunvilānos, Lauziniekos, Ornicānos un Liužā, Viļānu ūdensgūtne Cerīņu ielā. Apkārtne atrodas 4 lielfermu artēziskie urbumi, kas nodrošina ar ūdeni lopu dzirdināšanu un saimnieciskās vajadzības. Tuvākā grodu aka atrodas aptuveni 100 m uz ziemeļiem no potenciālā karjera, bet kopumā depresijas piltuves zonā ir ap 40 viensētām.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka dolomīta atradnes "Pērtņieki" teritorija pieguļ Rēzeknes upes vidus posmam, kas raksturojas ar gada vidējo caurplūdumu 25,9 m³/s, maksimālo 1% - 147,2 m³/s, minimālo 95% - 0,4 m³/s. Lai raksturotu Rēzeknes upes ūdens kvalitāti, 2008.gada 3.septembrī tika ņemti paraugi 10 km augšpus karjera (Dricānu tilts), 2 km augšpus karjera (Romanovkas tilts) un 300 m lejpus karjera ūdeņu izplūdes vietas. Testēšanas rezultāti liecina, ka tiek pārsniegts Ministru kabineta noteikumos Nr.118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti" noteiktais kopējā fosfora mērķlielums karpveidīgo zivju ūdeņiem. Ziņojumam pievienotajā hidrobiologa atzinumā norādīts, ka visās paraugu ņemšanas vietās skābekļa apstākļi upē ir ļoti labi, savukārt bentosa cenoze upi augšpus karjera raksturo kā vāji piesārņotu, bet lejpus – kā tīru līdz vāji piesārņotu. Hidrobiologa atzinumā norādīts, ka karjera ekspluatācijas radītie hidroloģiskā režīma traucējumi, kas nepārsniegs dabisko sezonālo svārstību līmeni, būtiski neietekmēs Rēzeknes upes biocenožu struktūru. Savukārt, ja karjera darbības rezultātā ilgstoši mainīsies Rēzeknes upes ūdens līmenis, tas atstās negatīvu ietekmi uz ūdensteces ekosistēmām. Upe laika gaitā veido jaunu ekosistēmu, kas ir atšķirīga no iepriekšējās, proti, bioloģiskā daudzveidība daļēji piemērojas raksturīgajam upes hidroloģiskajam režīmam vai izveidojas jauna bioloģiskā daudzveidība. Ziņojumā norādīts, ka 2006./2007.gadā iegūtie dati par Rēzeknes upes ihtiofaunu liecina, ka upē galvenokārt sastopamas ekoloģiski mazjūtīgas zivju sugas – rauda, asaris, līdaka, kā arī tika konstatēts straute nēģis un akmeņgrauzis. Ziņojumam pievienotajā ihtiologa atzinumā norādīts, ka šīs sugas plaši izplatītas visā Latvijas teritorijā, un zivsaimnieciski nozīmīga varētu būt upes lejtece Lubānas ezera tuvumā. Eksperta - ihtiologa atzinumā norādīts, ka attālums, viņaprāt, ir pietiekoši liels, lai ietekme vai risks uz šo upes posmu būtu mazbūtiski. Vienlaikus tiek norādīts, ja ūdeņos pH pārsniedz robežvērtību 9, tad iespējama zivju mirstības palielināšanās, sevišķi jaunākās vecuma grupās - zivju kāpuriem un mazulim, tāpēc tas ir ierobežojums Rēzeknes upē novadāmajiem ūdeņiem (pH nedrīkst pārsniegt 9).

Tiek prognozēts, ka pazemes ūdeņu atsūkšanās un novadīšana var ietekmēt Rēzeknes upi un karjeram blakus esošo meliorācijas grāvju hidroloģisko režīmu. Tiek prognozētas sekojošas upes caurplūduma izmaiņas: tieši pirms karjera ūdens novadīšanas vietas, Rēzeknes upes caurplūdums šķērsgrīzumā samazināsies par 20% no gada vidējā lieluma; ilglaicīgā bezlietus periodā pie maksimāliem karjera izmēriem iespējams, ka upe būs sausa vai ar stāvošu ūdeni; upes caurplūdums šķērsgrīzumā tieši pēc karjera ūdens novadīšanas vietas palielināsies par 2 – 65% no gada vidējā lieluma un par 12-54% no minimālā lieluma sausā laikā. Rēzeknes upes vidējais caurplūduma samazinājums tiek prognozēts par 10% virs karjera teritorijas un pieaugums par 2% zem karjera teritorijas, tādēļ netiek prognozētas būtiskas ūdens līmeņa svārstības Rēzeknes upē kopumā un līdz ar to nav sagaidāma būtiska ietekme uz mazajām hidroelektrostacijām, kas atrodas uz Rēzeknes upes lejpus paredzētās darbības teritorijas. Nav paredzams, ka karjera ekspluatācijas radītie hidroloģiskā režīma

traucējumi, kas nepārsniegs sezonālo svārstību līmeni, būtiski varētu ietekmēt Rēzeknes upes biocenožu struktūru. Ziņojumā norādīts, ka darbības ierosinātajam būs jāveic valsts nozīmes ūdensnotekas N-III pārbūve.

Paredzētās darbības rezultātā netiek prognozēta būtiska ietekme uz purvu hidroloģisko režīmu, kas atrodas tālāk par 5 km no karjera. Savukārt Pauru purvs atrodas Rēzeknes upes otrā krastā, un upe uzskatāma par dabisku ūdensšķirtni, līdz ar to nav paredzama paredzētās darbības būtiska ietekme uz to. 5 km rādiusā no paredzētās darbības vietas ietilpst arī neliels Maltas upes posms, bet tā kā šīs upes sateces baseins ir bagāts ar ezeriem, tad netiek prognozēta būtiska ietekme uz upes hidroloģisko režīmu. Netiek prognozēta arī ietekme uz Liūžonkas upes, Čečoras upes un Ciskodas upes caurplūdumiem. Ziņojumā sniegta informācija, ka ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros ziņojuma autori apmeklēja Aiviekstes un Jēkabpils karjerus, kā arī konsultējās ar vietējo mežniecību speciālistiem par karjeru ietekmi uz piegulošo mežu teritorijām. Konsultācijās un apsekojumos netika konstatētas būtiskas izmaiņas karjeriem piegulošajās mežu platībās, līdz ar to ziņojuma autori uzskata, ka nav pamata apgalvot, ka karjera ietekmē varētu būtiski mainīties apkārtnējo mežaudžu sastāvs vai kvalitāte.

Vides pārraudzības birojs, pamatojoties uz izvērtētās dokumentācijas analīzi, secina, ka:

- dolomīta ieguve paredzēta atradnē, kur agrāk jau daļēji notikusi dolomīta ieguve, 1992.gadā tā pārtraukta un izstrādātie nogabali appludināti, bet 2004.gadā dolomīta ieguve atradnes dienvidu daļā atjaunota un turpinās šobrīd;
- tiek plānots paplašināt dolomīta ieguvi aptuveni 124,5 ha lielā platībā līdz 23,3 m dziļumam SIA "Vlakon" piederošajos zemes īpašumos; dolomīta ieguve paredzēta 3 līdz 4 kāplēs ar kāples augstumu 5 - 6 m virs un zem gruntsūdens līmeņa;
- atbilstoši spēkā esošajam Sakstagala pagasta teritorijas plānojumam, dolomīta atradnes "Pērnieki" teritorija ir noteikta kā dolomīta atradne un mežu teritorija;
- paredzētās darbības īstenošanai paredzēts veikt meža un lauksaimniecības zemju transformāciju ievērojamās platībās;
- projekta ietvaros plānots izstrādāt daļēji meliorētu zemesgabalu (kadastra Nr.78860010231), kuru šķērso valsts nozīmes ūdensnoteka N-III (ŪSIK kods 428532:01), kas nodrošina ūdens uztveri un novadīšanu no lauksaimniecībā izmantojamās zemes (kopumā 1350 ha platībā) nosusināšanas sistēmām; līdz ar to esošo teritoriju ūdens režīmu regulēšanas nodrošināšanai jāveic šīs ūdensnotekas pārbūve atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- lai veiktu dolomīta ieguvi, nepieciešama pazemes ūdens līmeņa pazemināšana, kuras ietekme izplatīsies arī ārpus karjera teritorijas un, palielinoties izstrādes dziļumam, pakāpeniski pieaugs;
- izstrādājot karjeru līdz 23,3 m dziļumam un tā platībai palielinoties līdz 180 ha, depresijas piltuves prognozētais rādiuss Daugavas un Pļaviņu ūdens horizontā var sasniegt 5 līdz 9 km; lai mazinātu iespējamo ietekmi, vienlaicīgi paredzēts izstrādāt 10 ha lielu platību, kas ievērojami samazinās atsūknējamā ūdens daudzumu (aptuveni 2,3 reizes);
- tiek prognozēts, ka karjerā atsūknējamā ūdens rezultātā ietekmes zonā samazināsies pieejamo pazemes resursu apjoms, kas jāņem vērā, plānojot karjera apkārtnē jaunas ražotnes, kam nepieciešams liels ūdens patēriņš; ja karjera izveides rezultātā kļūs neiespējama kāda no esošajām saimnieciskajām darbībām, paredzētās darbības ierosinātajam tās atbilstoši jākompensē;

- iespējamās depresijas piltuves zonā atrodas vairāku apdzīvotu vietu – ciemu ūdensapgādes urbumi, lielfermu artēziskie urbumi un ap 40 viensētu ūdensapgādes avotu;
- paredzētās darbības rezultātā urbumu, kuru izmanto piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība "Viļāni", būs jāaizstāj ar jaunu. Savukārt citiem, iespējams, būs jāveic tīrīšana un jāpalielina dziļsūkņa uzstādīšanas dziļums, kas jānodrošina paredzētās darbības ierosinātajam;
- dolomīta ieguvi plānots veikt ar irdināšanas metodi, izmantojot ekskavatora kausu vai hidroāmuru, bet gadījumos, kad dolomīta slāņa cietība neļaus to iegūt ar irdināšanas metodi, paredzēts pielietot arī spridzināšanas metodi, izmantojot dinamītu vai trotilu;
- nepieciešamības gadījumā atsevišķās izstrādes vietās spridzināšanas darbu veikšanai paredzēts slēgt līgumu ar licencētu firmu, kas aprēķinās nepieciešamo sprāgstvielu daudzumu, iespējamās ietekmes zonu un veiks nepieciešamos pasākumus esošo būvju un ēku aizsardzībai šajā zonā;
- iegūto dolomītu ar kravas automašīnām paredzēts nogādāt līdz apstrādes – drupināšanas, šķirošanas un skalošanas iekārtām esošā karjera teritorijā, arī krautnes paredzēts veidot esošā karjera teritorijā;
- drupināšanas – šķirošanas iekārtas paredzēts darbināt 2100 stundas gadā (darba dienās 12 stundas); karjera izstrāde un iegūtā materiāla izvešana paredzēta laika periodā no aprīļa līdz novembrim;
- izstrādājot karjeru, paredzams, ka diennaktī tiks atsūknēti līdz 79 tūkst. m³ ūdens (palielinoties karjera platībai un dziļumam – līdz 179 tūkst. m³ diennaktī), no tiem 2,2 tūkst. m³ dienā izmantos šķembu mazgāšanai. Karjera ūdens un šķirošanas – mazgāšanas kompleksa notekūdeņu attīrīšanai paredzēts izbūvēt nostādināšanas dīķu sistēmu, tālāk attīrītos ūdeņus novadot Rēzeknes upē;
- netiek prognozēta nozīmīga ietekme uz Rēzeknes upes ūdens kvalitāti un tās bioloģiskajiem resursiem saistībā ar paredzēto darbību;
- iespējamās zivju mirstības nepieļaušanai Rēzeknes upē, sevišķi jaunākās vecuma grupās - zivju kāpuriem un mazuļiem, jāseko Rēzeknes upē novadāmo ūdeņu pH, kas saskaņā ar Zivsaimniecības nozares eksperta atzinumu nedrīkst pārsniegt 9;
- pazemes ūdeņu atsūknēšana un novadīšana Rēzeknes upē ietekmēs tās un arī karjeram blakus esošo meliorācijas grāvju hidroloģisko režīmu, taču netiek prognozētas būtiskas ūdens līmeņa svārstības Rēzeknes upē kopumā. Tiek prognozēts, ka karjera ekspluatācijas radītie hidroloģiskā režīma traucējumi nepārsniegs sezonālo svārstību līmeni, un līdz ar to būtiski neietekmēs Rēzeknes upes biocenožu struktūru;
- paredzētās darbības rezultātā netiek prognozēta būtiska ietekme uz mazajām hidrolektrostacijām, kas atrodas uz Rēzeknes upes lejpus paredzētās darbības teritorijas;
- veicot uzmērījumus un konsultējoties ar hidromeliorācijas speciālistiem, karjera ekspluatācijas laikā paredzēts izvērtēt nepieciešamību pārtīrīt Rēzeknes upes gultni posmā no rekultivētās karjera daļas līdz patlaban izmantojamajai, kā arī lejpus paplašināmās teritorijas karjera ūdeņu izplūdes vietai;
- gaisu piesārņojošo vielu normatīvos noteiktās robežvērtības uz karjera robežas netiks pārsniegtas;

- akustiskā trokšņa normatīvos noteiktā L_{diena} robežvērtība no darbībām karjerā atradnei tuvākās dzīvojamās mājas apkārtņē netiks pārsniegta, taču, lai pēc iespējas samazinātu trokšņa ietekmi, vietās, kur koncentrēsies karjera izstrādes darbi, tiek rekomendēts veidot uzbērumus dzīvojamo ēku pusē;
- autotransporta plūsmas trokšņa L_{diena} robežlieluma pārsniegumu zonas izplatība paredzama ap autoceļu V588 un A12 posmiem, pa kuriem paredzēta dolomīta transportēšana;
- lai mazinātu karjera izstrādes radīto diskomfortu iedzīvotājiem, izstrādājot plānotās teritorijas paredzēts saglabāt vismaz 30 m platu meža joslu gar autoceļu V588; ziņojumā norādīts, ka buferzonas izveide (meža joslas saglabāšana, augšnes virskārtas kaudžu sastumšana) nepieciešama arī teritorijas rietumu malā, kur perspektīvā karjera teritorija robežojas ar intensīvi apstrādātām lauksaimniecības zemēm;
- lai mazinātu iedzīvotājiem radīto trokšņa diskomfortu, ziņojuma autori rekomendē esošo logu nomaiņu fasādēm, kas vērstas pret trokšņa avotu, ar logiem, kam piemīt labākas troksni izolējošas īpašības un prettrokšņa ekrānu izvietojumu gar autoceļa V588 esošajām viensētām, savukārt pasākumi trokšņa mazināšanai V588 un A12 krustojuma apkārtņē jāveic sadarbībā ar VAS "Latvijas Valsts ceļi";
- dolomīta transportēšanai paredzēts izmantot valsts autoceļus un karjera iekšējiem ceļiem veikt asfaltbetona seguma regulāra tīrīšanu vai izbūvēt jaunu segumu, lai nodrošinātu izbraucamo automobiļu riteņu notīrīšanos pirms izbraukšanas uz autoceļa V588;
- netiek prognozētas spēkā esošajos normatīvos noteiktās cieto daļiņu un oglekļa oksīda robežvērtības pārsniegumi atradnei tuvāko dzīvojamo māju apkārtņē saistībā ar autotransporta plūsmas radīto ietekmi uz gaisa kvalitāti, bet slāpekļa dioksīda gada vidējās koncentrācijas robežlieluma pārsniegums atbilstoši modelēšanas rezultātiem tiek prognozēts uz ceļa brauktuves;
- potenciālā karjera tuvumā nav īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, mikroliegumu un īpaši aizsargājamo sugu atradņu, kā arī Latvijas "NATURA 2000" Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju. Tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija, kas ir arī Latvijas "NATURA 2000" Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija, dabas liegums "Lubānas un Sūlagala purvs" atrodas aptuveni 13 km uz ziemeļrietumiem no karjera teritorijas. Paredzētās darbības teritorija no bioloģiskās daudzveidības viedokļa ir mazvērtīga un tā neatrodas ainaviski nozīmīgā teritorijā;
- dienvidos starp izstrādātā karjera un plānotā karjera teritoriju atrodas Sakstagala pagasta Pērtnieku kapsētas teritorija, kurā joprojām tiek veikti apbedījumi. Esošā karjera teritorija ar dolomīta šķembu ražotni atrodas tiešā Pērtnieku kapsētas tuvumā, un Sakstagala teritorijas plānojumā noteiktā 300 m aizsargjosla daļēji ietilpst plānotā karjera dienvidu daļā. Lai arī Aizsargjoslu likums pieļauj plānoto darbību, taču turpmākā projektēšanā tā izvērtējama no ētiskā un teritorijas plānošanas viedokļa;
- pirms paredzētās darbības uzsākšanas paredzēts uzsākt pazemes ūdens līmeņa, tā svārstību un ūdens kvalitātes novērojumus, pa karjera perimetru izvietojot 4 līdz 6 novērojumu urbumus; caurplūduma un ūdens kvalitātes mērījumus Rēzeknes upē augšpus un lejpus nosēddīķu izvadam, kā arī karjera izstrādes laikā, kad notiek karjera ūdens atsūkšanās, nepārtrauktus pH mērījumus izvadā Rēzeknes upē;

- meliorācijas sistēmu pārkārtošanas un pazemes ūdeņu atsūkņēšanas rezultātā paredzētās darbības ierosinātajam jārēķinās ar nepieciešamību veikt papildus pasākumus to saimniecību ūdensapgādes nodrošināšanai, kurās varētu pazemināties ūdens līmenis akās. Līdz ar to savlaicīgi un regulāri nepieciešams nodrošināt monitoringa pasākumus iespējamo ietekmju kontrolei ne tikai plānotajos 4 līdz 6 urbumos, bet arī konkrētajos tuvākajos ūdens ieguves avotos.

4. Izvērtētā dokumentācija.

- Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes 2007.gada 27.augusta paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējā izvērtējuma rezultāti (vēstule Nr.5.-5./2357) un tiem pievienotie pielikumi – 64lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2007.gada 18.septembra lēmums Nr.462 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu SIA "Vlakon" dolomīta ieguvei derīgo izrakteņu atradnē "Pērtņieki" - 4 lapas.
- Valsts meža dienesta Austrumlatgales virsmežniecības 2008.gada 11.februāra vēstule Nr.3-7/112 saistībā ar ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu SIA "Vlakon" paredzētajai darbībai – 4 lapas.
- SIA "Vlakon" 2008.gada 12.maija iesniegums ietekmes uz vidi novērtējuma Programmas sagatavošanai – 9 lapas.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma 2008.gada 22.maija sākotnējās sabiedriskās apspriedes protokols un tam pievienotie materiāli – 5 lapas.
- *Fizisku personu* 2008.gada 6.jūnija vēstule, kurā pausts viedoklis saistībā ar paredzēto darbību – 2 lapas.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2008.gada 10.jūnija Programma ietekmes uz vidi novērtējumam dolomīta ieguvei derīgo izrakteņu atradnē "Pērtņieki"- 6 lapas.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums dolomīta ieguvei derīgo izrakteņu atradnē "Pērtņieki" Sakstagala pagastā – 1 sējums, 153 lapas.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma kopsavilkums dolomīta ieguvei derīgo izrakteņu atradnē "Pērtņieki" Sakstagala pagastā – 5 lapas.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma 2009.gada 15.janvāra sabiedriskās apspriedes protokols un tam pievienotie materiāli – 7 lapas.
- Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes 2009.gada 19.janvāra priekšlikumi (vēstule Nr.5-1./59) ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma pilnveidošanai – 1 lapa.
- Vides pārraudzības valsts biroja 2009.gada 5.februāra atzinums par dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē "Pērtņieki" Rēzeknes rajona Sakstagala pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu – 8 lapas.
- Ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojums dolomīta ieguvei derīgo izrakteņu atradnē "Pērtņieki" Sakstagala pagastā Rēzeknes rajonā – 1 sējums, 171 lapa.
- Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes 2009.gada 30.marta atsauksme Nr.5.-1./510 par ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu – 1 lapa.

5. Paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotie ieinteresēto pušu viedokļi un argumenti (tai skaitā sabiedriskās apspriešanas rezultāti).

Informatīvie materiāli par SIA "Vlakon" plānoto dolomīta ieguvu dolomītu atradnē "Pērtnieki" Rēzeknes rajona Sakstagala pagastā bija pieejami: Sakstagala pagasta padomē, Kalna ielā 2, Sakstagala ciems, Rēzeknes rajons; Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālajā vides pārvaldē, Zemnieku ielā 5, Rēzeknē un Vides pārraudzības valsts birojā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā.

Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējā sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2008.gada 22.maijā Sakstagala pagasta padomē un tajā piedalījās 8 interesenti. SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" pārstāve iepazīstināja klātesošos ar SIA "Vlakon" plānoto darbību. Sanāksmes dalībnieki interesējās, vai tiks atpirkta zeme blakus dolomīta atradnei; norādīja, ka zemes īpašumu nosaukumi nesniedz pilnīgu priekšstatu par paredzētās darbības atrašanās vietu un vēlams prezentēt kartogrāfisku materiālu ar iezīmētām robežām. Austrumlatgales virsmežniecības pārstāvis vaicāja par iespējamo depresijas piltuves izplatību un norādīja, ka gruntsūdens līmeņa izmaiņas ievērojami ietekmēs mežu ekosistēmu un, iespējams, apkārtējo māju akās pazudīs ūdens. Viņš arī interesējās, kas segs radušos zaudējumus. VAS "Latvijas Valsts ceļi" pārstāvis vēlējās noskaidrot iespējamās dolomīta transportēšanas maršrutus, norādot, ka ceļam no karjera Rikavas virzienā nav nepieciešamās kravnesības un ka lielām slodzēm ir paredzēts 2 km garais posms līdz Rēzeknes šosejai, kuru izmanto izbraukšanai no vecā karjera, kā arī interesējās par jaunā karjera izvietojumu attiecībā pret lielām slodzēm paredzēto ceļu.

Ietekmes uz vidi Programmas sagatavošanas laikā Vides pārraudzības birojs saņēma Fizisku personu parakstītu vēstuli, kurā izteikti iebildumi saistībā ar SIA "Vlakon" plānoto dolomīta ieguves karjera paplašināšanu, it īpaši, zemesgabalā "Pirmās Mežmalas". Vēstules autores uzskata, ka šī darbība radīs gan troksni, gan putekļus; tiks saduļķots ūdens Rēzeknes upē; vēstules autores pauž bažas, ka pieputēs pļavā augošā zāle un tā nebūs izmantojama lopbarībai; mainoties mitruma režīmam, izmainīsies arī pļavu struktūra un ūdens atsūkšanās rezultātā iespējama ūdens līmeņa pazemināšanās akās, savukārt, paaugstinoties upes ūdens līmenim, var tikt pārpludināts zemesgabals "Pļavmalas". Vēstulē norādīts, ka jau patlaban, izcērtot mežu zemesgabalā "Pirmās Mežmalas", tika nojaukta dabīgā aizsargjosla starp karjeru un mājām. Vēstules autores uzskata, ka jau esošā karjera darbības rezultātā ir pasliktinājies viņu dzīvojamo ēku stāvoklis.

Pamatojoties uz SIA "Vlakon" 2008.gada 12.maija iesniegumu un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem, Vides pārraudzības valsts birojs sagatavoja un 2008.gada 10.jūnijā izsniedza Programmu ietekmes uz vidi novērtējumam dolomīta ieguvei derīgo izrakteņu atradnē "Pērtnieki", pievienojot tai arī Fizisku personu vēstuli.

Dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē "Pērtnieki" Rēzeknes rajona Sakstagala pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu sagatavoja SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" un 2008.gada 23.decembrī iesniedza to izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojums sabiedrībai bija pieejams: Sakstagala pagasta padomē, Kalna ielā 2, Sakstagala ciemā, Sakstagala pagastā, Rēzeknes rajonā;

Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālajā vides pārvaldē, Zemnieku ielā 5, Rēzeknē un Vides pārraudzības valsts birojā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā norādīts, ka, lai apzinātu vietējo iedzīvotāju viedokli par plānoto dolomīta ieguvu, ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros tika veikta Sakstagala, Rikavas un Viļānu pagastu iedzīvotāju aptauja. Izlases kārtā tika aptaujāti iedzīvotāji, kuru mājas vai darba vieta atrodas aptuveni 3 km rādiusā ap atradni vai pie ceļa, pa kuru tiek transportēts dolomīts. Aptaujas anketas tika iegūtas, intervējot iedzīvotājus, kā arī interesentiem tika dota iespēja aizpildīt anketu Sakstagala pagasta pašvaldībā. Kopumā tika aptaujāti 77 respondenti, vecumā no 18 līdz 77 gadiem. 77% aptaujāto, izņemot vienu respondentu, ir šīs teritorijas pastāvīgie iedzīvotāji, bet 16% dzīvo sezonāli vai tikai pavada brīvdienas. Apkopojot aptaujas rezultātus, tika secināts, ka gandrīz visi respondenti (94%) bija informēti par plānoto darbību, bet 6% bija par to kaut ko dzirdējuši. 79% respondentu atzina, ka karjerā veiktās darbības ietekmi neizjūt, savukārt 16% atzina, ka ir jutuši karjera ietekmi, no tiem 12% respondentu norādīja, ka karjera darbība viņus ietekmē, bet viņi ir pieraduši pie tās, 3% uzskatīja, ka karjera darbība viņu dzīves apstākļus būtiski ietekmē. Pašreizējā karjera darbības ietekme visbiežāk izpaužas kā ūdens kvalitātes pazemināšanās (duļķainība un daudzuma samazināšanās akās) un troksnis, to minēja attiecīgi 10% un 8% visu aptaujāto. Vairums aptaujāto uzskatīja, ka karjera apsaimniekotājiem būtu jāveic ceļa uzturēšana un labošana, kā arī jāizveido aizsargstādījumi. Kopumā 61% respondentu atzina, ka dolomīta karjera izstrāde varētu pozitīvi ietekmēt ekonomisko situāciju Sakstagala pagastā. 73% no visiem aptaujātajiem Sakstagala, Rikavas un Viļānu pagasta iedzīvotājiem kopumā atbalsta vai drīzāk atbalsta paredzēto darbību, savukārt neatbalsta 10% respondentu un 9% drīzāk neatbalsta.

Ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskā apspriešana klātienē notika 2009.gada 15.janvārī Sakstagala pagasta padomē un tajā piedalījās 9 interesenti. SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" pārstāve iepazīstināja sanāksmes dalībniekus ar darba ziņojuma ietvaros veiktajiem pētījumiem un to rezultātiem. Kāda sanāksmes dalībniece interesējās par kompensācijas iespējām gadījumā, ja akā un viņas īpašumā ierīkotajā dīķī pazudīs ūdens. Tika vaicāts par aizsargsienas izveidi starp karjeru un īpašumu, ja tiks izcirsts patlaban tur esošais mežs. Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes pārstāve interesējās, vai karjerā tiek plānoti arī spridzināšanas darbi. Viņa norādīja, ka, izstrādājot atradni 3 ha platībā Mērdzenes pagastā, pazuda ūdens apkārtējām mājām, un vaicāja, vai arī šī karjera izstrādes laikā nepazudīs ūdens apkārtējo māju akās. Viņa vērsa uzmanību arī uz neprecizitāti darba ziņojumā, t.i., norādītā Sakstagala pagasta notekūdeņu attīrīšanas ietaišu atļauja ir zaudējusi spēku un 2008.gada beigās ir izsniegta jauna. Sanāksmes laikā tika vaicāts par peldēšanās iespējām Rēzeknes upē. Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārstāve uzsvēra, ka nepieciešams veikt Rēzeknes upes ūdens kvalitātes monitoringu.

Darba ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes vēstuli, kurā norādīts uz nepieciešamību izvērtēt iespējamo ietekmi uz vidi, pielietojot spridzināšanas metodi.

Vides pārraudzības valsts birojs, ņemot vērā Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes ierosinājumu un ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojuma sabiedriskās apspriešanas rezultātus, izvērtēja darba ziņojuma atbilstību Programmā

izvirzītajām prasībām, sagatavoja un 2009.gada 5.februārī izsniedza Atzinumu par dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē "Pērtnieki" Rēzeknes rajona Sakstagala pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma darba ziņojumu. Atzinumā par darba ziņojumu tika norādīts, kāda ziņojumā iekļautā informācija papildināma un precizējama, lai noslīguma ziņojums atbilstu izsniegtās programmas un spēkā esošās likumdošanas prasībām.

Nemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja prasības, tika sagatavots un 2009.gada 11.martā iesniegts izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā SIA "Vlakon" dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē "Pērtnieki" Sakstagala pagastā Rēzeknes rajonā ietekmes uz vidi novērtējuma noslīguma ziņojums, kuru sagatavojusi SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment". Noslīguma ziņojums sabiedrībai bija pieejams: Sakstagala pagasta padomē, Kalna ielā 2, Sakstagala ciemā, Rēzeknes rajonā; Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālajā vides pārvaldē, Zemnieku ielā 5, Rēzeknē un Vides pārraudzības valsts birojā, Rūpniecības ielā 23, Rīgā, kā arī interneta mājaslapās www.environment.lv un www.vidm.gov.lv/ivnvb/.

Noslīguma ziņojuma izvērtēšanas laikā Vides pārraudzības valsts birojs saņēma Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes atsaukumi, kurā norādīts, ka, sagatavojot noslīguma ziņojumu, ir ņemti vērā Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālās vides pārvaldes priekšlikumi ziņojuma pilnveidošanai.

6. Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi.

Noslīguma ziņojums un Vides pārraudzības biroja atzinums par to iesniedzams Sakstagala pagasta padomei. Vides pārraudzības valsts biroja atzinuma obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi stājas spēkā tikai tādā gadījumā, ja tiek saņemts likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 21.pantā noteiktais akcepts paredzētās darbības realizācijai kārtībā, kāda noteikta Ministru kabineta 2006.gada 2.maija noteikumos Nr.335 "Paredzētās darbības akceptēšanas kārtība".

Obligātie nosacījumi un turpmākajā projektēšanā veicamie pasākumi dolomīta ieguvei Rēzeknes rajona Sakstagala pagastā, derīgo izrakteņu atradnē "Pērtnieki":

- Darbības ierosinātajam sadarbībā ar pašvaldību jānodrošina dolomīta ieguves derīgo izrakteņu atradnē "Pērtnieki" zemesgabalos "Dolomīts 3" (kadastra Nr.78860010231), "Pirmās Mežmalas" (kadastra Nr.78860010017), "Priedītes" (kadastra Nr.78860010026, 78860010027, 78860010028), "Priežu Sili" (kadastra Nr.78860010091), "Rūķīši 2" (kadastra Nr.78860010194), "Dolomīts" (kadastra Nr.78860010158) un "Dolomīts 1" (kadastra Nr.78860010196, 78860010197) iekļaušana Sakstagala pagasta teritorijas plānojumā.
- Meža zemes transformācijas jautājumi jārisina atbilstoši Latvijas Republikas likumā "Meža likums" un Ministru kabineta 2004.gada 28.septembra noteikumos Nr.806 "Meža zemes transformācijas noteikumi" noteiktajam.
- Projektējot un ierīkojot karjeru, jānodrošina Aizsargjoslu likumā noteikto prasību ievērošana, kā arī jāizvērtē plānotā darbība no ētiskā un teritorijas plānošanas viedokļa saistībā ar esošās Pērtnieku kapsētas izvietojumu, nodrošinot nepieciešamās papildus aktivitātes turpmākajā projektēšanā un realizējot projektu.

- Karjera izveide meliorētās zemēs nedrīkst pasliktināt meliorācijas sistēmu darbību, tādēļ jānodrošina, lai netiktu iespaidots ūdens režīms blakus esošajās teritorijās; likumdošanā noteiktajā kārtībā jāizstrādā un jārealizē meliorācijas sistēmu pārveides projekts.
- Karjerā atsūkņēto ūdeņu novadīšana nedrīkst pasliktināt ūdens noteci no piegulošajām un leļpus karjera esošajām platībām.
- Ūdeņu novadīšana nedrīkst pasliktināt ūdens kvalitāti Rēzeknes upē, līdz ar to nepieciešams nodrošināt novadāmo ūdeņu atbilstošu attīrīšanu, nepārsniedzot normatīvajos aktos noteiktos robežlielumus suspendētajām vielām un pH vērtību 9.
- Atbilstoši ziņojumā paredzētajam karjera ekspluatācijas laikā, veicot uzmērījumus un konsultējoties ar hidromeliorācijas speciālistiem, jāizvērtē nepieciešamība pārtīrīt Rēzeknes upes gultni posmā no rekultivētās karjera daļas līdz patlaban izmantojamajai, kā arī leļpus paplašināmās teritorijas karjera ūdeņu izplūdes vietai, saskaņojot to ar Valsts vides dienestu.
- Jāparedz un jārealizē pasākumi, lai karjera izstrādes laikā nepieļautu naftas produktu un citu piesārņojošo vielu nokļuvi pazemes ūdeņos un Rēzeknes upē.
- Jānodrošina noslēguma ziņojumā paredzētais pazemes ūdens horizontu monitorings, iekļaujot pazemes ūdeņu monitoringa programmā pieļaujamās pazemes ūdeņu līmeņu robežvērtības un izstrādājot preventīvo pasākumu plānu rīcībām, kas veicamas, ja iepriekš neplānotu apstākļu dēļ tiktu sasniegtas vai pārsniegtas šīs robežvērtības karjera izstrādes laikā.
- Dolomīta slāņkopas irdināšanai spridzināšana pieļaujama tikai pēc spridzināšanas darbu atļaujas saņemšanas Valsts darba inspekcijā, ievērojot visus nepieciešamos drošības un piesardzības pasākumus, lai netiktu nodarīts kaitējums piegulošo zemju īpašniekiem. Jāizstrādā un likumdošanā noteiktajā kārtībā jāaskaņo spridzināšanas darbu projekts.
- Savlaicīgi jāsniedz informācija pašvaldībai un iedzīvotājiem par plānotajiem spridzināšanas darbiem karjerā, kā arī atbilstoši darbu veikšanas specifikai jānodrošina nepieciešamie drošības pasākumi.
- Tā kā tiek plānota ilglaicīga karjera darbība, tad piegulošo teritoriju attīstības gadījumā jāizvērtē speciālu pasākumu nepieciešamība vibrācijas samazināšanai, kas saistīta ar spridzināšanu, lai neradītu ierobežojumus apkārtējo īpašumu īpašniekiem šo teritoriju izmantošanā.
- Veicot paredzēto darbību, jānodrošina normatīvajos aktos noteikto gaisa kvalitātes normatīvu prasību ievērošana.
- Veicot paredzēto darbību, jānodrošina Ministru kabineta 2004.gada 13.jūlija noteikumos Nr.597 “Vides trokšņa novērtēšanas kārtība” noteiktos vides trokšņa robežlielumus tuvāko māju teritorijā.
- Dolomīta spridzināšanas un dolomīta transportēšanas ceļa diskomforta zonā atrodošajās viensētās un ēkās sadarbībā ar atbilstošo zemju īpašniekiem jānodrošina noslēguma ziņojumā iekļautie nepieciešamie pasākumi trokšņa un putekļu diskomforta mazināšanai un novēršanai.
- Dolomīta atradnes iekšējiem ceļiem jānodrošina esošā asfaltbetona seguma regulāra tīrīšana vai arī jāizbūvē jauns asfaltbetona segums tādā apjomā, lai nodrošinātu izbraucošo automobiļu riteņu attīrīšanos pirms izbraukšanas uz autoceļa V588 Subinaite – Pērtņieki – Dūņukrogs, tādējādi novēršot tā seguma piesārņošanu.

- Pirms darbu uzsākšanas sadarbībā ar īpašniekiem jāapseko visi plānotās dolomīta izstrādes depresijas piltuves zonā esošie ūdens apgādes avoti, jānomēra un dokumentāli jāfiksē aku dziļums un ūdens līmenis.
- Karjera ekspluatācijas laikā jāveic regulāri mērījumi attiecīgajos ūdens apgādes avotos.
- Jānodrošina pasākumi, lai nepasliktinātu objekta ietekmes zonā esošo māju un objektu ūdens apgādi, nepieciešamības gadījumā padziļinot akas vai veicot citus atbilstošus pasākumus.
- Jāizstrādā un jāaskaņo ar attiecīgajām pašvaldībām preventīvo pasākumu plāns rīcībām, kas veicamas, lai nodrošinātu iedzīvotāju ūdensapgādi, ja rastos traucējumi karjera izstrādes gaitā, un ietekmi mazinošo pasākumu realizāciju.
- Atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajam jānodrošina caurplūdes mērījumi un ūdens kvalitātes monitorings Rēzeknes upē augšpus un lejpus nosēddīķu izvadiem, kā arī karjera izstrādes laikā, kad notiek karjera ūdens atsūkņēšanu, nepārtrauktus pH mērījumus izvadā Rēzeknes upē.
- Dolomīta ieguve jāveic atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 19.septembra noteikumu Nr.779 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība" prasībām.
- Karjera rekultivācija jāveic normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- Jānodrošina regulāru vides stāvokļa monitoringu. Monitoringa rezultāti regulāri iesniedzami pašvaldībā un Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālajā vides pārvaldē, lai atbilstoši monitoringa rezultātiem nepieciešamības gadījumā lemtu par papildus veicamajiem pasākumiem.
- Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālajā vides pārvaldē jāpieprasa un jāsaņem vides aizsardzības tehniskie noteikumi paredzētās darbības veikšanai.

Vides pārraudzības valsts biroja lēmums.

Nemot vērā iepriekš minēto informāciju un likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 20.panta pirmo daļu, Vides pārraudzības valsts birojs nolemj rekomendēt Sakstagala pagasta padomei izvērtēt un lemt par dolomīta ieguves SIA "Vlakon" piederošajos zemes īpašumos "Dolomīts 3" (kadastra Nr.78860010231), "Pirmās Mežmalas" (kadastra Nr.78860010017), "Priedītes" (kadastra Nr.78860010026, 78860010027, 78860010028), "Priežu Sili" (kadastra Nr.78860010091), "Rūķīši 2" (kadastra Nr.78860010194), "Dolomīts" (kadastra Nr.78860010158) un "Dolomīts 1" (kadastra Nr.78860010196, 78860010197) dolomīta atradnē "Pērtņieki" projekta turpmāko izstrādi, atbilstoši noslēguma ziņojumā paredzētajiem risinājumiem un šajā atzinumā izvirzītajiem nosacījumiem.

Šo Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu var pārsūdzēt Vides ministrijā mēneša laikā no atzinuma spēkā stāšanās dienas.

Direktors

A.Lukšēvics

2009.gada 15.aprīlī.